

...Wydział Fizyki i Astronomii

4 listopada 2008 roku w Instytucie Fizyki gościł dr hab. Jakub Tworzydło który wygłosił wykład pt. *Kwantowy transport elektronów w grafenie*. Wykład ten przygotowany został w oparciu o kilkuletnie badania prowadzone nad grafenem czyli materiałem zbudowanym z pojedynczej warstwy atomów węgla. Na dzień dzisiejszy, ze względów technologicznych, bardzo trudno jest uzyskać taką warstwę i całkowity koszt wyprodukowania niemal idealnego dwuwymiarowego kryształu grafenu o wymiarach rzędu stu mikrometrów wynosi około tysiąca dolarów. Niemniej materiał ten w ciągu ostatnich lat wzbudził ogromne zainteresowanie wśród naukowców - ze względu na swoje unikalne własności otwiera nowe możliwości w nanoelektronice, co może zaowocować w najbliższym czasie przełomem technologicznym w tej dziedzinie.

Jakub Tworzydło urodził się w 1969 r. w Warszawie, pracuje w Instytucie Fizyki Teoretycznej na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego gdzie w 1996 r. uzyskał stopień doktora, w 2006 r. złożył rozprawę habilitacyjną którą obronił w 2008 r. Już w trakcie pisania pracy magisterskiej wyróżniał się spośród pozostałych

studentów, czego dowodem była przyznana mu w roku 1992 Nagroda im. J. i J. Glazerów za najlepszą pracę magisterską na Wydziale Fizyki UW. Również w trakcie pisania rozprawy doktorskiej i habilitacyjnej jego działalność naukowa została zauważona i doceniona (stypendium krajowe dla doktorantów Fundacji na Rzecz Naki Polskiej w roku 1995, stypendium zagraniczne dla młodych doktorów Fundacji na Rzecz Naki Polskiej w roku 1997, stypendium Rektora UW w roku 2001).

Zainteresowania badawcze Jakuba Tworzydło dotyczą głównie fizyki materii skondensowanej, w tym między innymi układów elektronicznych takich jak półprzewodniki i nadprzewodniki, zajmował się on również propagacją fal sejsmicznych i optycznych w ośrodkach. W związku z prowadzonymi badaniami naukowymi dwukrotnie (1997-1999 i 2001-2004) przebywał na stażu w Instytucie Lorentza na Uniwersytecie Lejdejskim w Holandii. Ze względu na swoją rozległą wiedzę prowadził do tej pory działalność recenzencką dla następujących czasopism naukowych: *Physics Reports*, *Physical Review* (sekcja B i E), *Solid State Communications*, *Physica Status Solidi B*, *Acta Physica Polonica*.

Prywatnie Jakub Tworzydło od 1995 r. jest żonaty (żona Teresa) i może pochwalić się czwórką udanych dzieci (jak zdradził w rozmowie - był przy wszystkich porodach): Uli urodzonej w 1998 r. w Lejdzie, Tadzia urodzonego w 2000 r. w Warszawie, Ignasia urodzonego w 2004 r. w Sassenhaim i Jacusia urodzonego w 2008 r. w Pruszkowie. Dzięki wyrozumiałości i pomocy żony udaje mu się pogodzić pracę naukową z życiem rodzinnym, choć jak sam przyznał - nie jest to wcale łatwe.

Joanna Borgensztajn

wydział
fizyki
i astronomii

...Instytut Filozofii

Wykład prof. Tomasza Skury

Wykład prof. T. Skury zatytułowany *Syntaktyczne odrzucanie w logice* odbył się 18 listopada. Idea to z jednej strony stara, bo źródeł jej można się doszukać już u Arystotelesa, z drugiej zaś stosunkowo mało zbadana. Dlatego prace prof. Skury mają w znacznej mierze pionierski charakter w tej dziedzinie. Prof. Skura przypomniał główne idee tzw. logiki klasycznej, aby na tym tle omówić logiki nieklasyczne, w tym interesującą logikę parakonsystentną. Następnie odróżnił metodę odrzucania semantycznego od odrzucania syntaktycznego, szerzej omawiając tradycję algebraiczną i przybliżając słuchaczom pojęcie kraty. Rozważania te były prowadzone jednocześnie w kontekście tzw. światów możliwych, popularnego dziś obszaru badań. Na koniec prof. Skura wskazywał na związki logiki z filozofią, pokazując, że może to być czysta gra na symbolach, a jednocześnie *organon* filozofii. Bowiem w zależności od stopnia zrozumienia wartości logiki będzie ona postrzegana w jeden z dwóch sposobów: *Logica est omnia et nihil*. Dla jednego stanowi punkt odniesienia prowadzonych badań, czego znamiennym przykładem był zmarły niedawno Willard Van Orman Quine, dla innych zaś jest zbędnym balastem, którego należy się pozbyć, a do czego nawołują niektórzy postmoderniści. Tu przypominają się słowa polskiego filozofa, Józefa Marii Bocheńskiego, który podkreślał, że poza logiką jest

tyko absurd – racjonalność wyczerpuje się w logice bez reszty. Rzecz w tym, aby te granice odkrywać, a temu służył z pewnością wykład prof. T. Skury

Stanisław Hanuszewicz

wydział
humanistyczny

Wykład dr. Tomasza Mroza

Prelegentem inauguracyjnym tegoroczny cykl spotkań ZKF-u był dr Tomasz Mróz. 21 października w swym referacie nt. *Polacy w korespondencji Bertaradna Russella* omówił związki polskich myślicieli na podstawie zachowanej spuścizny po czołowym brytyjskim filozofie. Okazuje się jednak, że w jego bogatej korespondencji występują nazwiska zaledwie trzech polskich myślicieli, którzy z nim korespondowali, byli to: Leon Chwistek, Wincenty Lutosławski oraz Stefan Themerson. Zaskakujące jest, że na tej liście zabrakło twórcy szkoły lwowsko-warszawskiej oraz jej najwybitniejszych przedstawicieli. To może tłumaczyć fakt izolacji polskiej myśli w późniejszym okresie. Russell w skierowanym do Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie piśmie rekomendującym na posadę profesorką wskazał na Lutosławskiego, a nie na Alfreda Tarskiego, dziś tak powszechnie znanego i cenionego na świecie badacza. Morał z tego płynie taki, że warto pisać listy do czołowych myślicieli, a nie – tak modne dziś – maile i sms-y, z których jak się zdaje prawie nic nie pozostanie dla następných pokoleń badaczy.

Stanisław Hanuszewicz

... Instytut Historii

Międzynarodowa konferencja *Druga niepodległość 1918-1939 z perspektywy początków XXI wieku*

FOT. ANNA JANCZYŚ, NA ZDJĘCIU PROF. TOMASZ NODZYŃSKI Z IH UZ

Obok wymiaru naukowego miała także wymiar symboliczny, wpisując się w odbywające się w całym kraju uroczystości rocznicowe. Jak zauważył otwierający konferencję Rektor UZ prof. Czesław Osękowski, tematem i personalną obsadą nawiązywała do podobnego przedsięwzięcia podjętego przez zielonogórskich historyków przed dziesięcioma latami, z okazji 80. rocznicy odzyskania niepodległości.

Konferencja stała się nie tylko okazją do refleksji nad wydarzeniami na ziemiach polskich z jesieni 1918 roku, ale też do szerszego spojrzenia na Europę Środkowo-Wschodnią w całym dwudziestoleciu międzywojennym. Podkreślał to udział badaczy czeskich: Václava Horčíčki i Jana Županiča z Uniwersytetu Karola w Pradze. Pierwszy z nich mówi o polityce Stanów Zjednoczonych wobec problemu niezależności Czechosłowacji, drugi o postawie Austro-Węgier i sprawie polskiej w 1918 r. Prof. Marian Eckert przedstawił wkład polskiej inteligencji na przełomie XIX i XX w. w odbudowę niepodległego państwa. Prof. Włodzimierz Suleja (IPN, Wrocław) ukazał niejako drugą stronę tego samego medalu – program polskiej irredenty, walczącej zbrojnie o niepodległość. Zagadnienia budowy zrębów struktur państwowych w zaborze pruskim, na przykładzie poznańskiego Sejmu Dzielnicowego z grudnia 1919 r. przedstawił prof. Tomasz Nodzyński. Natomiast prof. Bohdan Halczak zarysował politykę II Rzeczypospolitej wobec zagadnienia karpatorusinizmu, czyli aspiracji Ukraińców mieszkających na terenach czeskosłowackiej Rusi Zakarpackiej. Jako ostatni wystąpił prof. Joachim Benyskiewicz, który w syntetyczny sposób przedstawił problem *Zachód w nurcie polskiego myślenia politycznego w 1. połowie XX wieku*.

Po zakończeniu oficjalnej części, uczestnicy konferencji w kularach, w uczelnianej palmy, kontynuowali dyskusję nad losami naszego regionu w 1918 r. i wykorzystaniem ówczesnej koniunktury politycznej. Pokłosiem spotkania będzie okolicznościowa publikacja, w której znajdą się pełne teksty przedstawionych referatów.

Ireneusz Wojewódzki

V Ogólnopolska Konferencja Epigraficzna

14 października 2008 roku odbyła się w Zielonej Górze V Ogólnopolska Konferencja Epigraficzna, której organizatorem była jedyna w Polsce Pracownia Epigraficzna w ramach Zakładu Nauk Pomocniczych Historii IH UZ. Zwyczajowo już na obrady przyjechali przedstawiciele kilku ośrodków naukowych, gdzie prowadzone są obecnie badania biograficzne. Spotkanie rozpoczęło od uczczenia minutą ciszy zmarłego w tym roku prof. Jana Pakulskiego (UMK w Toruniu), który od początku tj. 2001 r., z wielką życzliwością i zaangażowaniem uczestniczył w zielonogórskich konferencjach epigraficznych. Po otwarciu obrad przez dziekana Wydziału Humanistycznego prof. Wojciecha Strzyżewskiego, swoje referaty wygłosili kolejni prelegenci. Prof. J. Zdenka (Uniwersytet Zielonogórski) omówił nieznaną inskrypcję gotycką odkrytą niedawno podczas prac remontowych w Paradyżu. Prof. K.M. Kowalski (Uniwersytet Gdański) poruszył zagadnienie inskrypcji na gotyckich akcesoriach odzieżowych, jednocześnie omawiając propozycję wprowadzenia pojęcia cingulologii. Prof. A. Barciak (Uniwersytet Śląski) zaprezentował stan badań nad epigrafiką miasta Katowic. Dr A. Górski (Uniwersytet Zielonogórski) przedstawił stan epigraficznych badań ratowniczych prowadzonych na terenie fary gubińskiej. Dr E. Skibiński i dr P. Stróżyk (Uniwersytet Adama Mickiewicza Poznaniu) przedstawili inskrypcję na średniowiecznej chrzcielnicy w Gnieźnie. Dr A. Seidel-Grzebińska (Uniwersytet Wrocławski) zaprezentowała wybrane aspekty symboliki tekstu i obrazu w nowożytnych epitafiach emblematycznych na Śląsku na przykładzie epitafium Stroma. Po prawie godzinnej dyskusji, dalszą część obrad rozpoczął dr M. Tureczek (Uniwersytet Zielonogórski) wystąpieniem na temat dokumentacji urzędów powojennych jako materiału źródłowego w badaniach epigraficznych. Dr P. Madejski (Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie) omówił zwyczaj epigraficzny na XIX wiecznych inskrypcjach nagrobnych Radomia. Mgr Magdalena Poradzisz (Uniwersytet Wrocławski) przedstawiła natomiast nowożytny zabytek sztuki sepulkralnej dawnego księstwa krośnieńskiego. Dr I. Pietrzyk (Uniwersytet Śląski) w wystąpieniu: *Moc mego pióra odda Ci istnienie i z tchnienia innych weźmiesz swoje tchnienie* przybliżyła zagadnienie piśmiennictwa poświęconego śmierci. Mgr A. Bryłka (Uniwersytet Śląski) przybliżyła zebranych problematykę inskrypcji umieszczanych na witrażach. Na zakończenie obrad wystąpił mgr P. Topik (Ośrodek badań Historiae w Ochli) z przedstawieniem płyty pani Schneider z Ochli. Konferencja zakończyła się kilkugodzinnym spotkaniem uczestników, na którym wymieniono się wieloma interesującymi doświadczeniami z pracy warsztatowej epigrafiki. Efekt obrad zostanie opublikowany w 4 tomie Studiów Epigraficznych wiosną 2009 r.

Studenckie Koło Epigraficzne

Stało się już tradycją, iż co roku w okresie letnim Studenckie Koło Epigraficzne organizuje obóz naukowy dla swych członków. Celem wyjazdów jest pomoc w rewaloryzacji zapomnianych, a jednocześnie zabytkowych obiektów. Prace mają charakter wolontariatu. Tym razem obóz odbył się w Świdnicy, na terenie należącym do Kościoła Pokoju, który jest największą tego typu drewnianą konstrukcją w Europie.

W warsztatach epigraficznych trwających od 15 do 25 lipca 2008 r. wzięło udział 18 osób, byli to przedstawiciele trzech uniwersytetów z Poznania, Zielonej Góry i Szczecina. Miejscowa gazeta, umieszczając artykuł o działalności studentów, zatytułowała go humorystycznie *Wakacje na cmentarzu*, coż nie każdy ma szansę spędzić swój wolny czas w tak nietuzinkowy sposób. Dodatkową atrakcją dla uczestników obozu była możliwość wzięcia udziału, w trwającym w tym czasie IX Festiwalu Bachowskim. Ciekawym wydarzeniem, była premiera *Wesela Figara* Wolfganga Amadeusza Mozarta w reżyserii znakomitego aktora Jana Peszka, na którą to dzięki uprzejmości pastora i jego małżonki, uczestnicy obozu zostali zaproszeni.

Cały obszar cmentarza, podzielono na 7 sektorów, w których szacunkowa liczba znajdujących się obiektów, z początkowych 700 wzrosła do 1000. Podczas tegorocznego obozu udało się przebadać 450 płyt nagrobnych, z których najstarsze pochodzą z XVII w. Dodatkowo wykonano dokumentację zabytkowego wnętrza Kościoła. Podsumowanie wszystkich prac, odbyło się na konferencji zorganizowanej w Świdnicy w dniu 5 września w ramach białej nocy w muzeum.

Ze względu na ogromną liczbę materiału, planowane są kolejne warsztaty z zamiarem kontynuacji i zakończenia rozpoczętego przedsięwzięcia. Cała działalność przeprowadzona jest w ramach projektu: *Kulturalne Lato w Kościele Pokoju w Świdnicy*, którego właśnie jednym z celów jest rewaloryzacja cmentarza, w założeniu stanowiący ważny element kompleksu Placu Pokoju. Cały obiekt wpisany jest na listę Światowego Dziedzictwa Zabytków Kultury UNESCO.

Z posiedzenia Rady Wydziału

19 listopada Rada Wydziału, której przewodniczył Dziekan prof. Jakub Marcinowski, gościła Prorektora ds. Rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Krzysztofa Urbanowskiego oraz Dyrektora Biura Prorektora ds. Rozwoju inż. Katarzynę Łasińską. Dyrektorka Katarzyna Łasińska przedstawiła zasady podziału środków finansowych na jednostki organizacyjne, natomiast prof. Jakub Marcinowski wyjaśnił jak interpretować wymagania ministerialne o 30% wybieralności treści kształcenia.

Prof. Urszula Kołodziejczyk, Prodziekan ds. Studenckich przedstawiła stan dydaktyki na Wydziale na dzień 19.11.2008. Rada Wydziału zaopiniowała również wniosek w sprawie zatrudnienia mgr. inż. Artura Juszczyka w ramach procedury konkursowej na stanowisko asystenta w Zakładzie Dróg i Mostów Instytutu Budownictwa.

Konferencje naukowe

W dniach 13-15 października w Wiśle w Beskidzie Śląskim odbyła się tradycyjna już konferencja naukowo-techniczna pod nazwą **Dni betonu, tradycja i nowoczesność**.

Konferencja odbyła się pod patronem honorowym

Planowana jest także multimedialna strona internetowa, która umożliwi poszukiwania genealogiczne zainteresowanym osobom. Każdy zwiedzający stronę będzie mógł nie tylko odnaleźć poszukiwane nazwisko, obejrzeć nagrobki, ale także przeczytać umieszczoną na niej inskrypcje. Będzie to pierwsza tego typu baza danych w Polsce Zachodniej.

Kierownikiem naukowym prowadzonych badań jest dr Adam Górski – Pracownia Epigrafiki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Agnieszka Pluskota - SKE

Ministra Infrastruktury, natomiast patronat naukowy pełniła Sekcja Konstrukcji Betonowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Sekcja Inżynierii Materiałów Budowlanych i Fizyki Budowli Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN.

Przewodniczącym Rady Programowej był pan Andrzej Balcerek ze Stowarzyszenia Producentów Cementu. Dla nas wspomniana Konferencja jest o tyle ważna, że wziął w niej udział nasz Kolega z Instytutu Budownictwa UZ prof. UZ, Adam Wysokowski z referatem pt. *Stosowanie rurowych elementów betonowych jako przejść dla zwierząt w infrastrukturze komunikacyjnej*.

Seminaria naukowe

- 28.10. – dr Jacek Korentz przedstawił zagadnienie pt. *Model betonu uzwojonego w elementach mimośrodowo ściskanych i zginanych*.
- 04.11. – prof. Mieczysław Kuczma wygłosił referat pt. *Stabilne i warunkowo stabilne numeryczne metody aproksymacji równania ciepła*.
- 18.11. – dr Tomasz Socha omówił temat pt. *Wykorzystanie arkuszy kalkulacyjnych w obliczeniach inżynierskich*.

wydział
inżynierii
lądowej
i środowiska